

12218

การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย

A Study of Personal Expenses of Students at the Four
Private Universities in Thailand.

โดย

นางกชกร อินทุโศภน
นางสาวเพ็ญ วัฒนากุล

รายงานการวิจัยฉบับที่ 15 มหาวิทยาลัยพายัพ เชียงใหม่

พ.ศ. 2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย เพื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนในภาคเหนือและส่วนกลาง เพื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายที่มหาวิทยาลัยเอกชนในแต่ละแห่งลงทุนในค่านักศึกษากับค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาเป็นผู้ลงทุน เพื่อศึกษาปัญหาทางการเงินของนักศึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัยและแนวโน้มของค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในอนาคต

วิธีการดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2528 ในมหาวิทยาลัยเอกชน 4 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยพายัพจำนวน 300 คน มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย 400 คน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ 350 คน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต 390 คน รวมเป็น 1,420 คน โดยวิธีการสุ่ม Stratified Random Sampling และได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 1153 ชุด คิดเป็นร้อยละ 81.20

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นประกอบด้วยเนื้อหา 3 ส่วน ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของนักศึกษา ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัว ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาทางการเงิน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิธีความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) และการเปรียบเทียบโดยใช้ S - method ของ Scheffé

สรุปผลการวิจัย

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทยเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน เดือนละ 4,441.25 บาท โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตเสียค่าใช้จ่ายสูงสุดเฉลี่ยต่อคนเดือนละ 4,577.78 บาท รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนเดือนละ 4,499.36 บาท มหาวิทยาลัยพายัพเฉลี่ยต่อคน เดือนละ 4,383.82 บาท มหาวิทยาลัยกรุงเทพเฉลี่ยต่อคนเดือนละ 4,366.28 บาท

2. ผลการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ในภาคเหนือและส่วนกลาง ปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าอาหาร ค่ารักษาพยาบาล ค่าเช่าเรียน ค่าธรรมเนียม และค่าซักรีด ค่าพาหนะเดินทางไปกลับสถาบัน ค่าเครื่อง- แต่งกายโอกาสอื่น ค่าพาหนะไปกลับภูมิลำเนาของนักศึกษาในภาคเหนือและส่วนกลาง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ .01 โดยมีค่าใช้จ่ายเรื่อง ค่าที่พัก ค่าบันเหิง ค่าเครื่องแบบ/ชุดฝึกงาน และค่าอุปกรณ์การเรียน ของนักศึกษาในภาคเหนือ และส่วนกลางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ .01

3. ผลการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายที่มหาวิทยาลัยเอกชนในแต่ละแห่งลงทุน ในด้านการศึกษา กับค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาเป็นผู้ลงทุนต่อปี ปรากฏว่า มหาวิทยาลัยพายัพ ลงทุนร้อยละ 26.83 นักศึกษาจะลงทุนร้อยละ 73.18 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ลงทุนร้อยละ 16.95 นักศึกษาลงทุนร้อยละ 83.05 มหาวิทยาลัยกรุงเทพลงทุนร้อยละ 19.13 นักศึกษาจะลงทุน 80.87

4. ปัญหาทางการเงิน
นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทยร้อยละ 62.99 มีปัญหา ทางด้านการเงินไม่พอใช้ สาเหตุของการที่เงินไม่พอใช้ คือ ค่าบันเหิง ค่าอุปกรณ์ ทางด้านการเงินส่งเงินมาล่าช้า เพื่อนฝูงยืม การจัดสรรการใช้เงินไม่มีระบบ
แนวโน้มในการใช้จ่ายในเรื่องค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในอนาคตเฉลี่ย เดือนละ 5,000 บาทต่อคน

ABSTRACT

Purpose of the study

The purpose of the study was to survey the personal expenses of the students of a private university in Thailand in order to compare the personal expenses at a private university in the Northern part of Thailand with the personal expenses of private universities in the Central part of Thailand, to compare the educational investment of the university with the educational investment of students, and to study students' financial problems and the trend of the students' expenses in private universities in Thailand.

Methodology and Procedure

The sample consisted of 1420 students from four private universities in Thailand (300 students from Payap University, 400 students from the Chamber of Thai Commerce, 350 students from Bangkok University, and 370 students from Bhurakijpundit University) They were selected by stratified Random Sampling. One Hundred fifty-three questionnaire were completed and returned (81.20%)

The research instrument for this study was a questionnaire constructed by the researchers. There were 3 parts: the first part was concerned with personal data; the second part was concerned with the details of the students' personal

expenses ; the third part was concerned with the students' financial problems and the trend of the students' personal expenses. Data were analysed by computing frequencies, per centages, means, and the standard deviation. The one-way ANOVA was employed to determine the significant differences between the four mean scores for each expense. The differences between various groups were tested by Scheffé method.

Research Finding

1. A students's average personal expenses at private universities in Thailand was 4441.25 baht a month. The highest expenses occurred among Burakijpundit University students. They spent an average of 4577.78 baht a month. The students at the University of the Thai Chamber of Commerce spent an average of 4499.30 baht a month. The students at Payap University spent an average of 4394.82 baht a month. The students at Bangkok University spent an average of 4383.82 baht a month.

2. The result of the comparison between the students' personal expenses at the university in the northern area and the universities in the central area was that the mean scores of miscellaneous expenses, food expenses, health expense, tuition and fees, laundry expenses, transportation expenses to the university, transportation expenses to the hometown and clothing expenses for special occasions of the students in the northern area and the students of the central area were

not significantly different ($P < .05$, $P < .01$). The mean scores of residence expenses, entertainment expenses, uniform expenses, and educational supply expenses of the students of the university of the northern area and the students of the university of the central area were significantly different ($P < .05$, $P < .01$).

3. The result of the comparison between the educational investment of each university and students' educational investment was that Payap University invested 26.83% , while the students invested 73.18 % , the University of the Thai Chamber of Commerce invested 16.95 % , while the students invested 83.05 % , and Bangkok University invested 19.13 % , while the students invested 80.87 %.

4. In regard to financial problems, 62.99 per cent of the students have problems with insufficient funds. The causes are overexpenditures on entertainment, the delay in receiving money from parents, friends, borrowing, and unsystematic spending. The trend is that students' personal expenses in the future will be approximately 4500-5000 baht per month.

กิติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง "การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย" เป็นงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยพายัพได้รับทุนอุดหนุน จากโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พวงมหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2528 - 2529 คณะผู้วิจัยขอขอบคุณพวงมหาวิทยาลัยและคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยพายัพที่ให้การสนับสนุน

วิจัยฉบับนี้เริ่มต้นขึ้นจาก คร.ราญ ฤบาท ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยพายัพ ให้คำแนะนำร่วมกับ คร.วิลเลียม เอ. โอเวอร์โฮล์ต (Dean, Student Affairs University of Illinois) ซึ่งมาช่วยงานฝ่ายกิจการนักศึกษาในโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์มหาวิทยาลัยในเครือสภาคริสตจักร ปีการศึกษา 2528 คณะผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ พันธชาติ ที่ให้ความช่วยเหลือตลอดมาตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นงานวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ตรวจดูแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้ คือ คร.อนุสรณ์ คุณานุสรณ์ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยพายัพ รองศาสตราจารย์เขียน ไชยศรี และ คร.สวัสดิ์ บันเทิงสุข อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอขอบคุณ คุณนงลักษณ์ สุรพิพิธ ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่มหาวิทยาลัยเอกชนเป็นผู้อนุหนุน

ขอขอบคุณอาจารย์ทองอยู่ มหาวรรณ อาจารย์สุวิง วงศาพาน ที่ได้ช่วยเหลือดำเนินการคำนวณทางสถิติ และอาจารย์สุรจิต พิณโนคม ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเรื่องการป้อนข้อมูลและการแปลผลข้อมูลจากคอมพิวเตอร์

ขอขอบคุณผู้บริหาร มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และ มหาวิทยาลัยพายัพ ที่ได้คอยแบบสอบถาม และให้ความร่วมมือโดยให้นักศึกษาในสถาบันของท่านกรอกแบบสอบถาม การวิจัยฉบับนี้จะเริ่มไม่ได้ถ้าขาดความร่วมมือจากนักศึกษาของท่าน เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ และการเงินในสถาบันของท่าน คณะผู้วิจัยขอขอบคุณอย่างสูง

๒.

ขอขอบคุณคณะกรรมการศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยพายัพ ในการให้คำแนะนำต่าง ๆ
โดยเฉพาะ ดร.ณรงค์ ประชาเศรษฐรัตน์ ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายกิจการนักศึกษา ที่ได้
คำแนะนำและเป็นกำลังใจตลอดมา รวมทั้งทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จ

คณะผู้วิจัย

PAYAP UNIVERSITY

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	๗
สารบัญแผนภาพ	๗
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 วิธีวิจัย	8
การตรวจสอบเอกสาร	8
ทฤษฎีและหลักการ	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
วิธีการและอุปกรณ์	20
ขั้นตอนในการเตรียมงานวิจัย	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	20
การทดสอบเครื่องมือ	21
การเก็บรวบรวมข้อมูล	22
การวิเคราะห์ข้อมูล	22

บทที่ 3	ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล	หน้า
	การวิเคราะห์ในเชิงเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยในภาคเหนือและส่วนกลาง	25
	การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายที่มหาวิทยาลัยเอกชนลงทุนในค่าน การศึกษากับค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาลงทุน	44
	ปัญหาการเงินของนักศึกษาและแนวโน้มค่าใช้จ่ายของนักศึกษา ในอนาคต	48
	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	81
บทที่ 4	สรุปและข้อเสนอแนะ	85
	สรุป	86
	ปัญหาและข้อขัดข้องในการทำวิจัย	100
	ข้อเสนอแนะ	102
	เอกสารอ้างอิง	104

PAYAP UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	แสดงค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาเฉลี่ยรายหัวต่อปี	11
2.2	การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายต่อหัวของนิสิต/นักศึกษาในส่วนที่เป็นงบดำเนินการของมหาวิทยาลัย	17
2.3	จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบกับประชากร	21
3.1	ค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนทั้ง 4 แห่งต่อเดือนต่อคน	25
3.2	ค่าใช้จ่ายส่วนต่อเดือนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท	34
3.3	ค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่ายส่วนหัวของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนภาคเหนือและภาคกลางต่อเดือน	37
3.4	ค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่ายส่วนหัวของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนในภาคเหนือและภาคกลางต่อเดือน	39
3.5	เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนหัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนทั้ง 4 แห่งโดยการใช้ one way ANOVA	41
3.6	การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนหัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในภาคเหนือและส่วนกลางโดยการใช้ S - method ของ Scheffée	43
3.7	ค่าใช้จ่ายที่มหาวิทยาลัยเอกชนในแต่ละแห่งใช้ในการดำเนินงานต่อปี	44
3.8	รายจ่ายที่ทางมหาวิทยาลัยเอกชนทั้ง 4 แห่งใช้ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาต่อคนต่อปี	45
3.9	เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในส่วนที่มหาวิทยาลัยเป็นผู้ลงทุนและค่าใช้จ่ายในส่วนที่นักศึกษาเป็นผู้ลงทุนต่อเดือน	45

ตารางที่	หน้า
3.10 การลงทุนเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทยเฉลี่ยต่อปี	47
3.11 สถานภาพทางการเงินของนักศึกษาประจำเดือน	48
3.12 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพทางการเงินของนักศึกษา	49
3.13 การจัดอันดับความสำคัญเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ	51
3.14 สถานภาพปัญหาทางการเงินของนักศึกษา	61
3.15 สาเหตุของปัญหากำหนดการเงิน	63
3.16 วิธีแก้ปัญหากำหนดการเงินของนักศึกษา	65
3.17 นักศึกษาจัดอันดับเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เงินไม่พอใช้	68
3.18 วิธีการจัดสรรการเงินของนักศึกษา	73
3.19 แสดงถึงแนวโน้มค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาต่อเดือนใน - อีก 3 ปีข้างหน้า	74/1
3.20 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามมหาวิทยาลัย	81

สารบัญแนมภาพ

แนมภาพ	หน้า
3.1 รอยละของค่าใจจ่ายของมหาวิทยาลัยพายัพ	30
3.2 รอยละของค่าใจจ่ายของมหาวิทยาลัยหอการค้า	30
3.3 รอยละของค่าใจจ่ายของมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	31
3.4 รอยละของค่าใจจ่ายของมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	31
3.5 รอยละของรายจ่ายของนักศึกษาไทยเฉลี่ยมหาวิทยาลัยเอกชน ทั้ง 4 แห่ง	32
3.6 สัดส่วนการลงทุนการศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยเป็นผู้ลงทุน และในส่วนที่นักศึกษาเป็นผู้ลงทุน	46
3.7 การจัดอันดับของนักศึกษาที่ใ้ใ้ความสำคัญเกี่ยวกับค่าใจจ่ายต่างๆ	52
3.8 การจัดอันดับของนักศึกษาที่ใ้ใ้ความสำคัญเกี่ยวกับค่าใจจ่ายต่างๆ	54
3.9 การจัดอันดับของสาเหตุที่ใ้ใ้ให้นักศึกษาเงินไม่พอใ้	72
3.10 รอยละของนักศึกษาเพศชายและหญิง	75
3.11 รอยละของนักศึกษาจำแนกตามภูมิภาคใ้	75
3.12 รอยละของนักศึกษาจำแนกตามสถานภาพสมรส	76
3.13 รอยละของผูู้้ประกอบการะหางการเงิน	76
3.14 รอยละของอาชีพของผูู้้ประกอบการะหางค้ำนการเงิน	77
3.15 รอยละของรายได้ของผูู้้ประกอบการะหางค้ำนการเงิน	77
3.16 รอยละของนักศึกษาที่มีรายได้พิเศษ	78
3.17 รอยละของรายได้พิเศษของนักศึกษา	78